

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2017/920

av den 17 maj 2017

om ändring av förordning (EU) nr 531/2012 vad gäller bestämmelser om grossistledet på roamingmarknader

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012⁽³⁾ införs en gemensam metod för regleringen av roaming i allmänna mobilnät i unionen.
- (2) I den strategi för den digitala inre marknaden för Europa som beskrivs i kommissionens meddelande den 6 maj 2015 betecknades det paket om en inre telekommarknad, som senare antogs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120⁽⁴⁾, som ett första steg mot att avskaffa tilläggsavgifter för roaming i grossistledet, och därigenom främja skapandet av en digital inre marknad i unionen.
- (3) I förordning (EU) 2015/2120 fastställs en ny slutkundsprismekanism för unionsomfattande reglerade roamingtjänster i syfte att avskaffa tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet från och med den 15 juni 2017 utan att snedvrیدا nationella och besökta marknader.
- (4) Avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet enligt förordning (EU) 2015/2120, som också kallas "roaming som hemma" (RLAH), är nödvändigt för att skapa och underlätta en fungerande digital inre marknad i hela unionen. Den förordningen är emellertid i sig inte tillräcklig för att säkerställa att roamingmarknaden fungerar på ett korrekt sätt. Denna förordning bör därför bidra till att prissättningsmodellerna på de inhemska marknaderna inte påverkas genom avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet.

⁽¹⁾ EUT C 34, 2.2.2017, s. 162.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 april 2017 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 25 april 2017.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 531/2012 av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 172, 30.6.2012, s. 10).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 310, 26.11.2015, s. 1).

- (5) Avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming från och med den 15 juni 2017 förutsätter att alla rättsakter som föreslås av kommissionen, som föreskriver lämpliga åtgärder till följd av översynen av grossistledet på roamingmarknaderna, ska vara tillämpliga.
- (6) Kommissionen har genomfört en omfattande översyn av grossistledet på roamingmarknaderna för att utvärdera vilka åtgärder som krävs för att göra det möjligt att avskaffa tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet från den 15 juni 2017.
- (7) På grundval av resultatet av översynen antog kommissionen den 15 juni 2016 en rapport om översynen av grossistledet på roamingmarknaden (nedan kallad *kommissionens rapport*). I kommissionens rapport konstateras att för att säkerställa att roamingtjänster i slutkundsledet kan tillhandahållas till nationella slutkundspriser, måste roamingtjänsterna i grossistledet vara tillgängliga på en nivå som gör det möjligt för hemmaoperatörer att tillhandahålla RLAH. RLAH skulle helt klart vara mer hållbart om grossistledet på de nationella roamingmarknaderna varit fullständigt konkurrensutsatt och priserna motsvarat värdnätens underliggande kostnader för tillhandahållandet, men kommissionens rapport visar att så inte är fallet. Kommissionens rapport visar också att sannolikheten är mycket liten för att det framtida kravet på RLAH i slutkundsledet på egen hand skulle leda till väl fungerande grossistled på roamingmarknaderna och därigenom möjliggöra tillhandahållande av RLAH i unionen från den 15 juni 2017.
- (8) I synnerhet skulle konkurrensen och investeringarna i hemmaoperatörernas nationella marknader kunna påverkas av hur grossistledet på roamingmarknaderna för närvarande fungerar, på grund av alltför höga roamingavgifter i grossistledet jämfört med de nationella slutkundspriserna. Detta gäller i synnerhet för mindre operatörer, virtuella mobilnätoperatörer och operatörer med mycket utgående trafik, och gör RLAH strukturellt sett ohållbart.
- (9) Fungerande grossistled på roamingmarknaderna bör göra det möjligt för operatörer att täcka alla sina kostnader för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i grossistledet, inklusive samkostnader och gemensamma kostnader. Detta bör bevara incitamenten för investering i värdnät och motverka sådan snedvridning av nationell konkurrens på de besökta marknaderna som orsakas av regelarbitrage, då operatörer utnyttjar korrigeringsåtgärder för roamingtjänstillträde i grossistledet för att konkurrera på de nationella besökta marknaderna.
- (10) Mot bakgrund av de hinder som utpekats bör de befintliga åtgärder som är tillämpliga i grossistledet på roamingmarknaderna ändras för att säkerställa att roamingavgifterna i grossistledet ligger på en nivå som möjliggör hållbart tillhandahållande av RLAH i unionen.
- (11) I syfte att möjliggöra utvecklingen av en effektivare, mer integrerad och konkurrensdriven marknad för roamingtjänster bör operatörer då de förhandlar om roamingtjänstillträde i grossistledet i syfte att tillhandahålla roamingtjänster i slutkundsledet ges alternativet att förhandla om innovativa prissättningsystem i grossistledet som inte direkt baserar sig på faktiska bruksvolym, såsom raka betalningar, förhandsåtaganden eller kapacitetsbaserade avtal, eller prissättningsystem som återspeglar variationer i efterfrågan under året. Därför bör förhandlingsparterna ha möjlighet att komma överens om att inte tillämpa de högsta reglerade roamingavgifterna i grossistledet under hela den tid då avtalen om roaming i grossistledet är i kraft. Detta skulle innebära att ingen av parterna senare kan begära att man tillämpar de volymbaserade högsta roamingavgifterna i grossistledet på faktisk förbrukning, såsom föreskrivs i förordning (EU) nr 531/2012. Detta alternativ bör inte påverka skyldigheterna att tillhandahålla reglerade roamingtjänster i slutkundsledet i enlighet med den här förordningen.
- (12) De villkor som får inkluderas i referenserbjudandena för att mobilnätoperatörer ska kunna hindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet bör klargöras. En värdnätoperatör som har skälig anledning att anta att en betydande andel av roamingleverantörens kunder bedriver permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänster i grossistledet, bör kunna anmoda roamingleverantören att tillhandahålla information, i aggregerad form och helt i överensstämmelse med unionens och nationella krav på skydd av personuppgifter, med vilkas hjälp det kan fastställas om det föreligger en situation där ett betydande antal av roamingleverantörens kunder bedriver permanent roaming eller om det föreligger onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet, exempelvis information om antalet kunder med obetydlig inhemsk konsumtion jämfört med deras roamingkonsumtion. Dessutom bör uppsägning av avtal om roaming i grossistledet i syfte att förhindra permanent eller onormal roaming i grossistledet, eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet, genomföras endast om mindre strikta åtgärder inte har avhjälpt problemet. En sådan uppsägning bör villkoras av förhandsgodkännande från värdnätoperatörens nationella regleringsmyndighet, varvid utlåtandet från organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) i största möjliga utsträckning ska beaktas, när det har hörts. Mindre strikta åtgärder kan innefatta fastställandet av högre grossistavgifter, som inte överskrider de högsta grossistavgifterna som fastställs i denna förordning för volymer som överskrider en i avtalet angiven sammanlagd volym. Sådana högre avgifter bör fastställas på förhand, eller från och med den tidpunkt då värdnätoperatören, på grundval av objektiva kriterier, har

underrättat hemmaoperatören om att det föreligger en situation där ett betydande antal av roamingleverantörens kunder bedriver permanent roaming, onormal användning, eller missbruk av roamingtjänsttillträde i grossistledet. Mindre strikta åtgärder kan även innefatta att hemmaoperatören åtar sig att anpassa eller se över den policy för skälig användning som tillämpas på kunderna, i enlighet med de närmare bestämmelser som antagits i enlighet med artikel 6d i förordning (EU) nr 531/2012, eller att värnåtsoperatören kan begära att avtalet om roaming i grossistledet ses över. I transparensens intresse bör den nationella regleringsmyndigheten göra begäran om godkännanden av uppsägning av avtal om roaming i grossistledet allmänt tillgängliga, om inte annat följer av hänsyn till affärshemligheter.

- (13) När det gäller bestämmelser om grossistavgifter bör lagstiftade krav på unionsnivå bibehållas, eftersom åtgärder som möjliggör RLAH i hela unionen utan att beakta de kostnader i grossistledet för roamingtjänster som tillhandahållandet av dessa tjänster innebär kan riskera att störa den inre marknaden för roamingtjänster och de skulle inte uppmuntra till mer konkurrens. Grossistavgifter på lämplig nivå bör underlätta en hållbar konkurrens, också för nya marknadsdeltagare, små och medelstora företag och uppstarts företag.
- (14) De högsta grossistavgifterna bör fungera som en skyddsnivå och säkerställa att operatörerna kan täcka sina kostnader, däribland samkostnader och gemensamma kostnader. De bör också möjliggöra omfattande hållbart tillhandahållande av RLAH och samtidigt lämna marginal för handelsförhandlingar mellan operatörer.
- (15) Kostnadsberäkningarna för tillhandahållande av roamingtjänster i grossistledet, inklusive samkostnader och gemensamma kostnader, har utvärderats på grundval av flera källor. En källa var en allmän kostnadsmodell för roamingtjänster i grossistledet, som innefattade nationella uppgifter och baserade sig på den metod som används av nationella regleringsmyndigheter för att fastställa tak för mobiltermineringstaxor i enlighet med unionslagstiftningen. En annan källa var alternativa kostnadsberäkningar som baserar sig på konsekventa strategier i hela unionen för reglering av nationella mobiltermineringstaxor. Utvärderingen utgick också från nuvarande roamingavgifter i grossistledet för obalanserad trafik i unionen och bevis för nuvarande åtkomstavgifter i grossistledet på de nationella marknaderna.
- (16) Vid bedömningen av kostnadsberäkningarna beaktades även hur roamingtrafikens säsongsbaserade förändringar kan påverka de totala kostnaderna för tillhandahållande av roamingtjänster i grossistledet på nationell nivå. Vid dessa beräkningar beaktades de uppvägande effekter som kan utjämna de potentiella kostnadsökningar som orsakas av att roamingtrafiken är säsongsbaserad. I synnerhet för datatjänster innebär ökande nationell efterfrågan att alla säsongstoppar för trafiken ett visst år sannolikt kommer att överstigas av den totala nationella efterfrågan under påföljande år. Eftersom markbundna allmänna mobilnät är dimensionerade för att klara av denna allmänna ökande trend, som drivs av nationell efterfrågan, är det osannolikt att de toppar i total nätverksefterfrågan som orsakas av säsongsbaserade roamingflöden skulle pressa dimensioneringskostnaderna för mobila nätverk. För samtal, där efterfrågan är mer stabil, kan säsongstoppar för roaming i vissa medlemsstater påverka de övergripande kostnaderna för nätverksdimensionering. Den här typen av lokala säsongstoppar i trafiken orsakas emellertid sannolikt också av att nationella användare förflyttar sig till turistområden och kan i viss grad utjämnas av den kompensande effekten av användare av roamingtjänster på kapacitetsanvändningen i storstadsområden under sommarsemestersäsongen.
- (17) Användningen av datatjänster ökar snabbt i unionen och över hela världen. Införandet av RLAH från och med den 15 juni 2017 bör bidra till denna tillväxt i roamingsammanhang och leda till att kostnaden per överförd dataenhet pressas ned betydligt. För att ta hänsyn till den ökade användningen av datatjänster och den minskade kostnaden per överförd dataenhet bör den högsta avgiften för reglerade dataroamingtjänster i grossistledet sänkas varje år, och bör uttryckas i euro per gigabyte, varvid en gigabyte är lika med 1 000 megabyte. Vid fastställandet av den högsta avgiften för reglerade dataroamingtjänster i grossistledet har man beaktat alla de åtkomstkomponenter som behövs för att möjliggöra tillhandahållande av roamingtjänster, även transiteringskostnaderna för leverans av datatrafik till en växelpunkt som bestämts av hemmanåtsoperatören.
- (18) Den portfölj av tjänster som erbjuds av varje leverantör av roamingtjänster i grossistledet och deras förväntade trafikvolym bör tas i beaktande då man analyserar den funktion som roamingavgifter i grossistledet har när det gäller att uppnå de två målen att säkerställa att leverantörer av roamingtjänster i grossistledet kan täcka alla sina relevanta kostnader och att säkerställa att RLAH är ohållbart endast i undantagsfall.
- (19) De befintliga högsta avgifterna i grossistledet för samtal, sms och dataroamingtjänster bör därför sänkas avsevärt.

- (20) De nationella regleringsmyndigheterna bör, med bevarande av affärshemligheter och i syfte att bevaka och övervaka tillämpningen av förordning (EU) nr 531/2012 och utvecklingar av grossistledet på roamingmarknaderna, ha rätt att kräva information om sådana avtal om roaming i grossistledet som inte föreskriver tillämpning av de högsta roamingavgifterna i grossistledet. Dessa myndigheter bör också ha rätt att kräva information om antagandet och tillämpningen av de villkor i avtal om roaming i grossistledet som syftar till att hindra permanent roaming och varje onormal användning och missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet för andra ändamål än tillhandahållande av reglerade roamingtjänster till roamingleverantörers kunder som reser inom unionen.
- (21) Den specifika prisregleringen som är tillämplig på roamingtjänster i grossistledet innebär att ett övergripande unionstak gäller för en sammansatt produkt som också kan omfatta annat roamingtjänstillträde i grossistledet och andra sammankopplingsinsatser, inklusive i synnerhet de som omfattas av nationell eller eventuell gränsöverskridande lagstiftning. I detta sammanhang väntas skillnaderna i lagstiftningen avseende dessa insatser minska inom unionen, i synnerhet på grund av eventuella tilläggsåtgärder som kan antas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG⁽¹⁾ (nedan kallat *ramdirektivet*) i syfte att säkerställa mer enhetlighet mellan lagstiftningsstrategier. Under tiden bör man ta itu med eventuella tvister mellan värnadsoperatörer och andra operatörer gällande de taxor som tillämpas på de reglerade insatser som är nödvändiga för att tillhandahålla roamingtjänster i grossistledet, med beaktande av Berecs utlåtande, när det har hörts, i enlighet med de särskilda regleringsskyldigheter som är tillämpliga på roaming och med ramdirektivet samt med Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG⁽²⁾, 2002/20/EG⁽³⁾, och 2002/22/EG⁽⁴⁾.
- (22) Det är nödvändigt att övervaka och regelbundet se över hur grossistledet på roamingmarknaderna fungerar och dessa marknaders samverkan med slutkundsledet på roamingmarknaderna, med beaktande av utvecklingen inom konkurrens och teknik samt trafikflöden. För detta ändamål bör kommissionen, senast den 15 december 2018, överlämna en interimrapport till Europaparlamentet och rådet, med en sammanfattning av vilka konsekvenser det fått att tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet avskaffats, och där ta hänsyn till eventuella relevanta rapporter från Berec. Kommissionen bör dessutom överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet vartannat år. Den första rapporten av detta slag bör läggas fram senast den 15 december 2019. I sin rapport vartannat år bör kommissionen framför allt bedöma om RLAH får några konsekvenser för de olika avgiftsplaner som är tillgängliga på slutkundsmarknaden. Detta bör dels inbegripa en bedömning av om det tillkommit några sådana avgiftsplaner som enbart omfattar inhemska tjänster och utesluter roamingtjänster i slutkundsledet helt och hållet och sålunda underminerar själva syftet med RLAH, dels en bedömning av om antalet enkeltariffplaner minskat, något som även skulle kunna innebära en förlust för konsumenterna och underminera målen med den digitala inre marknaden. I sina rapporter vartannat år bör kommissionen framför allt se efter i vilken utsträckning tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet godkänts av nationella regleringsmyndigheter, samt om hemmaoperatörerna kan ha kvar sina inhemska avgiftsmodeller och om värnadsoperatörerna kan återfå sina faktiska kostnader för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i grossistledet. För att det ska gå att sammanställa sådana rapporter, med tanke på en bedömning av hur roamingmarknaderna anpassar sig till RLAH-bestämmelserna bör man samla in tillräckliga uppgifter om hur dessa marknader fungerar efter det att bestämmelserna genomförts.
- (23) I syfte att bedöma utvecklingen inom konkurrens på de unionsomfattande roamingmarknaderna och för att regelbundet rapportera om förändringar i faktiska roamingavgifter i grossistledet för obalanserad trafik mellan leverantörer av roamingtjänster, bör Berec ges i uppgift att samla in uppgifter från nationella regleringsmyndigheter om de faktiska avgifter som tillämpas på balanserad respektive obalanserad trafik. Berec bör också samla in uppgifter om fall där parterna i ett avtal om roaming i grossistledet har valt att avstå från att tillämpa de högsta roamingavgifterna i grossistledet eller där de har tillämpat åtgärder i grossistledet i syfte att hindra permanent roaming, onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet för andra ändamål än att tillhandahålla reglerade roamingtjänster till roamingleverantörers kunder som periodiskt reser inom unionen. På grundval av de insamlade uppgifterna bör Berec regelbundet rapportera om förhållandet mellan slutkundspriser, grossistavgifter och kostnader i grossistledet för roamingtjänster.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 33).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 7).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (auktorisationsdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 21).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 51).

- (24) Kommissionen, Berc och de berörda nationella regleringsmyndigheterna bör säkerställa att affärshemligheter behandlas fullständigt konfidentiellt i samband med informationsdelning som rör översyn och övervakning av och tillsyn över tillämpningen av förordning (EU) nr 531/2012. Att kraven i fråga om affärshemligheter följs bör därför inte hindra nationella regleringsmyndigheter att i vederbörlig tid kunna delge konfidentiell information för ovannämnda ändamål.
- (25) Förordning (EU) nr 531/2012 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (26) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, i och med att nationella åtgärder inte kan säkerställa att bestämmelserna om roamingmarknader i grossistledet är konsekventa med unionsbestämmelser om roamingtjänster i slutkundsledet, utan snarare, på grund av de gränsöverskridande effekter som de nationella roamingmarknadernas grossistled har på tillhandahållandet av roamingtjänster i slutkundsledet inom unionen, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (27) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EU) nr 531/2012 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 ska första stycket ersättas med följande:

”4. De bestämmelser om reglerade roamingavgifter i grossistledet som anges i artiklarna 7, 9 och 12 ska tillämpas på tillhandahållande av tillträde till alla de delar av roamingtjänstillträde i grossistledet som avses i punkt 3, såvida inte båda parter i avtalet om roaming i grossistledet uttryckligen kommer överens om att de genomsnittliga roamingavgifter i grossistledet som uppstår genom tillämpningen av avtalet inte omfattas av den högsta reglerade roamingavgiften i grossistledet för avtalets giltighetstid.”

b) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Det referenserbjudande som avses i punkt 5 ska vara tillräckligt detaljerat och innehålla samtliga delar som är nödvändiga för roamingtjänstillträde i grossistledet, som avses i punkt 3, och innehålla en beskrivning av de erbjudanden som är relevanta för direkt roamingtjänstillträde i grossistledet och tillträde till återförsäljning av roamingtjänster i grossistledet och de därmed förenade villkoren.

Detta referenserbjudande kan inbegripa villkor för att förhindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet för andra ändamål än tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster till roamingleverantörernas kunder när de sistnämnda företar periodiska resor inom unionen. Om så anges i ett referenserbjudande ska i villkoren anges vilka särskilda åtgärder som värnadsoperatören får vidta för att förhindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet liksom de objektiva kriterier på grundval av vilka sådana åtgärder får vidtas. I dessa kriterier får det hänvisas till aggregerade uppgifter om roamingtrafiken. De får inte hänvisa till särskilda uppgifter om individuell roamingtrafik för roamingleverantörens kunder.

I referenserbjudandet får det bland annat föreskrivas, att när en värnadsoperatör har skälig anledning att anta att en betydande andel av roamingleverantörens kunder bedriver permanent roaming eller att det föreligger onormal användning eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet, får värnadsoperatören uppmana roamingleverantören att, utan att det påverkar unionens eller nationella krav på skydd av personuppgifter, tillhandahålla information på grund av vilken det kan fastställas om ett betydande antal av roamingleverantörens kunder befinner sig i en situation där de bedriver permanent roaming, eller om det föreligger onormal användning, eller missbruk av roamingtjänstillträde i grossistledet i värnadsoperatörens nät, såsom informationen om andelen kunder för vilken en risk för missbruk eller onormal användning av reglerade roamingtjänster som tillhandahålls till nationella slutkundspriser har fastställts på grundval av objektiva indikatorer i enlighet med de närmare bestämmelser om tillämpningen av 'policyn för skälig användning' som antas i enlighet med artikel 6d.

Referenserbjudandet får, i sista hand och om mindre strikta åtgärder inte har avhjälpt situationen, föreskriva en möjlighet att säga upp ett avtal om roaming i grossistledet, om värnåtsoperatören, på grundval av objektiva kriterier, konstaterat att det föreligger en situation där en betydande del av roamingleverantörens kunder bedriver permanent roaming, eller att det föreligger onormal användning, eller missbruk av roamingtjänsttillträde i grossistledet, och har underrättat hemmaoperatören om detta.

Värnåtsoperatören får ensidigt säga upp ett avtal om roaming i grossistledet på grund av permanent roaming eller onormal användning, eller missbruk av roamingtjänsttillträde i grossistledet endast efter förhandsgodkännande från värnåtsoperatörens nationella regleringsmyndighet.

Inom tre månader från värnåtsoperatörens mottagande av begäran om godkännande att säga upp ett avtal om roaming i grossistledet ska värnåtsoperatörens nationella regleringsmyndighet, efter att ha hört hemmaoperatörens nationella regleringsmyndighet, besluta att bifalla eller avslå ett sådant godkännande och underrätta kommissionen om detta.

Värnåtsoperatörens och hemmaoperatörens nationella regleringsmyndigheter får vardera begära att Berec ska avge ett utlåtande om de åtgärder som ska vidtas i enlighet med denna förordning. Berec ska avge sitt utlåtande inom en månad från mottagandet av en sådan begäran.

Om Berec har hörts ska värnåtsoperatörens nationella regleringsmyndighet invänta och i största möjliga utsträckning beakta Berecs utlåtande innan myndigheten, utan att detta påverkar den tremånadersgräns som avses i sjätte stycket, fattar beslut om att bifalla eller avslå godkännande att säga upp avtalet om roaming i grossistledet.

Värnåtsoperatörens nationella regleringsmyndighet ska göra uppgifter om sådana godkännanden av en uppsägning av avtalet om roaming i grossistledet allmänt tillgängliga, om inte annat följer av hänsyn till affärshemligheter.

Femte till nionde styckena i denna punkt påverkar inte den nationella regleringsmyndighetens befogenhet att kräva att åsidosättanden av skyldigheterna enligt denna förordning omedelbart upphör, i enlighet med artikel 16.6 och värnåtsoperatörens rätt att vidta lämpliga åtgärder mot bedrägeri.

Om det är nödvändigt ska nationella regleringsmyndigheter se till att ändringar införs i referenserbjudandena, inklusive de särskilda åtgärder som värnåtsoperatören får vidta för att förhindra permanent roaming eller onormal användning eller missbruk av roamingtjänsttillträde i grossistledet, samt om de objektiva kriterier enligt vilka värnåtsoperatören får vidta sådana åtgärder, för att de skyldigheter som anges i denna artikel genomförs."

2. I artikel 7 ska punkterna 1 och 2 ersättas med följande:

"1. Med verkan från och med den 15 juni 2017 får den genomsnittliga grossistavgiften, inbegripet bl.a. kostnader för originering, transitering och terminering, som värnåtsoperatören tar ut av en roamingleverantör för ett reglerat roamingsamtal från värnåtet, får inte överstiga skyddsgränsen 0,032 EUR per minut. Denna högsta grossistavgift ska, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19, förbli 0,032 EUR till och med den 30 juni 2022.

2. Den genomsnittliga grossistavgift som avses i punkt 1 ska gälla mellan två operatörer, oavsett vilka de är, och beräknas för en tolvmånadersperiod eller en eventuell kortare period som kan återstå före utgången av tillämpningsperioden beträffande den högsta genomsnittliga grossistavgiften som anges i punkt 1 eller före den 30 juni 2022."

3. I artikel 9 ska punkt 1 ersättas med följande:

"1. Från och med den 15 juni 2017 får en högsta genomsnittliga grossistavgift som en värnåtsoperatör får ta ut av roamingleverantören för ett reglerat sms-roamingmeddelande från ifrågavarande värnät inte överskrida en skyddsgräns på 0,01 EUR per sms-meddelande och ska, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19, förbli 0,01 EUR till och med den 30 juni 2022."

4. I artikel 12 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Från och med den 15 juni 2017 får den genomsnittliga grossistavgift som en värdsnätsoperatör får ta ut av en roamingleverantör för reglerade dataroamingtjänster från värdsnätet inte överstiga en skyddsgräns på 7,70 EUR per gigabyte överförd data. Denna högsta grossistavgift ska sänkas till 6,00 EUR per gigabyte den 1 januari 2018, till 4,50 EUR per gigabyte den 1 januari 2019, till 3,50 EUR per gigabyte den 1 januari 2020, till 3,00 EUR per gigabyte den 1 januari 2021 samt till 2,50 EUR per gigabyte den 1 januari 2022. Den ska, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19, förbli 2,50 EUR per gigabyte överförd data till och med den 30 juni 2022.”

5. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. De nationella regleringsmyndigheterna och, när så är relevant, Berec ska offentliggöra aktuell information om tillämpningen av denna förordning, särskilt artiklarna 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9 och 12 på ett sätt som gör informationen lättillgänglig för berörda parter.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”4a. Om en nationell regleringsmyndighet betraktar informationen som konfidentiell i enlighet med unionens och nationella regler om affärshemligheter, ska kommissionen, Berec och berörda regleringsmyndigheter säkerställa att informationen behandlas konfidentiellt. Affärshemligheter ska inte hindra att den nationella regleringsmyndigheten, kommissionen, Berec och andra berörda nationella regleringsmyndigheter sinsemellan utbyter information i rätt tid för ändamål som rör översyn och övervakning av och tillsyn över tillämpningen av denna förordning.”

6. I artikel 17.1 ska följande stycke läggas till:

”Tvister mellan värdsnätsoperatörer och andra operatörer om de taxor som tillämpas på de insatser som krävs för att tillhandahålla reglerade roamingtjänster i grossistledet får hänskjutas till den behöriga nationella regleringsmyndigheten eller de behöriga nationella regleringsmyndigheterna i enlighet med artikel 20 eller 21 i ramdirektivet. I ett sådant fall får den behöriga nationella regleringsmyndigheten eller de behöriga nationella regleringsmyndigheterna konsultera Berec om vilka åtgärder som ska vidtas i enlighet med ramdirektivet, särdirektiven eller denna förordning för att lösa tvisten. Om Berec har hörts ska den eller de behöriga nationella regleringsmyndigheterna avvakta Berecs utlåtande innan åtgärder för att lösa tvisten vidtas.”

7. Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Kommissionen ska dessutom senast den 15 december 2018 överlämna en interimrapport till Europaparlamentet och rådet, med en sammanfattning av effekterna av avskaffandet av tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet, och där ta hänsyn till relevanta rapporter från Berec. Kommissionen ska därefter, efter samråd med Berec, vartannat år överlämna rapporter till Europaparlamentet och rådet, om så är lämpligt, tillsammans med ett lagstiftningsförslag om ändring av grossistavgifterna för reglerade roamingtjänster enligt denna förordning. Den första rapporten ska överlämnas senast den 15 december 2019.

Dessa vartannat år utkommande rapporter ska bland annat innehålla en bedömning av

- a) tillgången till och kvaliteten på tjänster, inbegripet sådana som utgör ett alternativ till reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster i slutkundsledet, särskilt mot bakgrund av den tekniska utvecklingen,
- b) graden av konkurrens i såväl slutkunds- som grossistledet på roamingmarknaden, särskilt små, oberoende eller nystartade operatörers och virtuella mobiloperatörers konkurrenssituation, inbegripet affärsavtals inverkan på konkurrensen samt graden av samtrafik mellan operatörer,
- c) i vilken utsträckning genomförandet av de strukturella åtgärderna enligt artiklarna 3 och 4, och i synnerhet, på grundval av den information som tillhandahållits av de nationella regleringsmyndigheterna, genomförandet av förfarandet med förhandsgodkännande enligt artikel 3.6, har lett till att det utvecklats konkurrens på den inre marknaden för reglerade roamingtjänster,

- d) utvecklingen av de avgiftsplaner som finns att tillgå,
 - e) förändringar i datakonsumtionsmönstren, såväl när det gäller inhemska tjänster som roamingtjänster,
 - f) möjligheterna för hemmaoperatörer att behålla sina inhemska avgiftsmodeller, och i vilken utsträckning exceptionella tilläggsavgifter för roaming i slutkundsledet har godkänts i enlighet med artikel 6c,
 - g) huruvida värdnätoperatörer kan täcka de faktiska kostnaderna för tillhandahållandet av reglerade roamingtjänster i grossistledet,
 - h) effekterna av operatörernas tillämpning av policyn för skälig användning i enlighet med artikel 6d, inklusive identifiering av eventuell inkonsekvens i tillämpningen och genomförandet av policyn.”
- b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. För att kunna bedöma konkurrensutvecklingen på de unionsomfattande roamingmarknaderna ska Berec regelbundet samla in uppgifter från de nationella regleringsmyndigheterna om utvecklingen avseende slutkunds- och grossistavgifter för reglerade samtals-, sms- och dataroamingtjänster, även grossistavgifter som tillämpas för balanserad respektive obalanserad roamingtrafik. De ska också samla in uppgifter om de avtal om roaming i grossistledet som inte omfattas av de högsta roamingavgifter i grossistledet som fastställs i artiklarna 7, 9 och 12 och om tillämpningen av avtalsenliga åtgärder i grossistledet som syftar till att hindra permanent roaming, onormal användning eller missbruk av roamingtjänsttillträde i grossistledet för andra ändamål än att tillhandahålla reglerade roamingtjänster till roamingleverantörers kunder när de periodiskt reser inom unionen.

Dessa uppgifter ska anmälas till kommissionen minst två gånger om året. Kommissionen ska offentliggöra uppgifterna.

På basis av insamlade uppgifter ska Berec regelbundet rapportera om utvecklingen av prissättnings- och konsumtionsmönster i medlemsstaterna för såväl inhemska tjänster som roamingtjänster samt utvecklingen av faktiska roamingavgifter i grossistledet för obalanserad trafik mellan leverantörer av roamingtjänster, samt om förhållandet mellan slutkundspriser, grossistavgifter och grossistkostnader för roamingtjänster. Berec ska bedöma hur nära anknutna de ovannämnda inslagen är till varandra.

Berec ska också årligen samla in uppgifter från de nationella tillsynsmyndigheterna om transparens och jämförbarhet beträffande de olika taxor som operatörerna erbjuder sina kunder. Kommissionen ska offentliggöra dessa uppgifter och resultat.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 1.2, 1.3 och 1.4 ska tillämpas från och med den 15 juni 2017.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 17 maj 2017.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

C. ABELA

Ordförande